

Eva Karvašová

(* 1932)

vypočujte
podcast

prečítajte
príbeh

Faktografické úlohy:

1. Slovenské národné povstanie (SNP) je významnou udalosťou novodobých dejín Slovákov. Napíš krátku charakteristiku tejto udalosti. Uved', kedy SNP začalo, ako prebiehalo a skončilo. Nezabudni tiež zistiť a napísat', kto v ňom bojoval a za akú myšlienku.

Július Balogh - Vyhlásenie SNP. [Zdroj: Webumenia.sk](#)

.....

.....

.....

.....

.....

2. 50. roky 20. storočia boli v Československej republike poznačené politickými procesmi. Zistí viac v odborných zdrojoch na internete alebo v tlačenej literatúre, o čo v týchto tzv. „monsterprocesoch“ šlo a kto sa stal ich obeťami. Stručne popíš.

Milada Horáková. Zdroj: Plus.rozhlas.cz

.....
.....
.....

Milada Horáková. Zdroj: Plus.rozhlas.cz .....

.....
.....
.....

3. V období socializmu nemohli niektorí umelci tvoriť napríklad preto, že ich tvorba sa nezhodovala s oficiálnym umeleckým štýlom – socialistickým realizmom. Poznáš tento pojem? Zisti, aké boli výtvarné a literárne diela socialistického realizmu v Československu. Uved’ sem názvy 3 z nich. Zamysli sa a napíš, aké sú ich spoločné znaky.

Josef Paukert: Socialistické záväzky.

Zdroj: Webumenia.sk

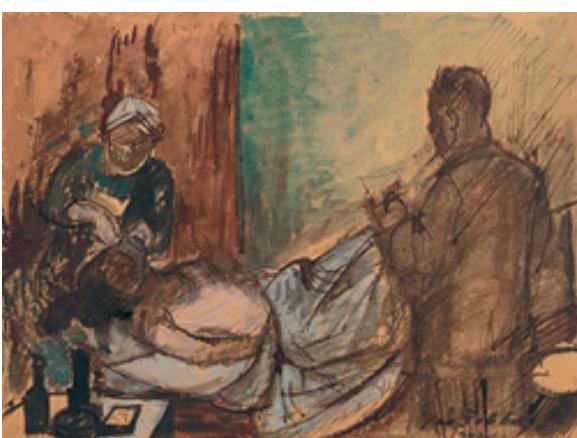
Michal Tillner: Tepny socialistickej výstavby.

Zdroj: Webumenia.sk

Úlohy vzťahujúce sa k príbehu:

1. Starý otec pamätníčky, Peter Hubka, bol bohatým podnikateľom. Na odporúčanie svojho priateľa sa rozhadol zarobené peniaze investovať do liečebne pre ženy a deti choré na tuberkulózu (TBC). Samotného pána Hubku pripravila táto choroba o blízke príbuzné. Zisti o tejto chorobe viac. Naštuduj si a popíš, ako prebiehala liečba tuberkulóznych pacientov v sanatóriách vo Vysokých Tatrách.

Ján Želibský: Chorá. Zdroj: Webumenia.sk

.....
.....
.....

.....
.....
.....

2. Pozorne si vypočuj alebo prečítaj príbeh pani Evy Karvašovej. Sústred' sa na jej detstvo. Spomína viaceré udalosti, ktoré pozitívne aj negatívne zasiahli jej život v tomto období. Spíš ich a uved', ako by si sa na jej mieste zachoval/a ty.

.....

.....

.....

Eva Karvašová ako dievča. Zdroj: Pametnaroda.cz .....

.....

.....

3. Evu Karvašovú socialistické zriadenie znevýhodňovalo. Kvôli svojmu pôvodu napríklad nemohla zmaturovať a mala aj problémy zamestnať sa tak, ako by si predstavovala. Prenasledovaní režimom boli aj obaja pamätníkini manželia. Druhého manžela, Petra Karvaša, neustále sledovala tajná polícia – ŠTB. Vypočuj si alebo prečítaj tú časť príbehu, v ktorej pani Karvašová spomína práve na tieto chvíle. Pokús sa napísať krátku úvahu o tom, aký dopad má na život vedomie, že teba a tvoju rodinu prenasleduje tajná polícia.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Eva Karvašová a Peter Karvaš.
Zdroj: Pametnaroda.cz .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Projektové úlohy:

1. Pani Eva spomína na svoje detstvo ako na krásne obdobie. Trávila ho v Piešťanoch, Budapešti, v Mikuláši a Tatrách.

Tvoja úloha:

Pozprávaj sa s rodičmi alebo starými rodičmi o tom, ako oni trávili detstvo a na čo radi spomínajú. Skús ich spomienky porovnať s rozprávaním pani Karvašovej. Zamysli sa aj nad svojimi zážitkami. Nájdete podobné spomienky? Porovnanie spracuj do tabuľky.

	stará mama /starý otec	mama/otec /teta/strýko/...	ja	pani Eva Karvašová	Je tam podobnosť/ rozdiellosť?
Silné zážitky					
Smutné spomienky					

2. Eva Karvašová nemohla zmaturovať kvôli nevhodnému pôvodu, bola z evanjelickej rodiny. Neskôr si školu dokončila, ale v priebehu života sa niekoľkokrát stretla s obmedzeniami alebo problémami zamestnať sa podľa svojich predstáv. Podobne na tom boli obaja jej manželia, ktorí nemohli slobodne pracovať alebo tvoriť. Komunistický režim ich v tom obmedzoval. Bol to spôsob, ako potrestať ľudí, ktorí boli pre daný režim nepohodlní.

Tvoja úloha:

Spíš si všetky obmedzenia a nútene zmeny zamestnaní, ktoré prežila pamätnička a jej blízki. Zamysli sa nad tým, ako tieto limity vplývali na každodenný život pamätníčky a jej rodiny. Určite aj ty máš predstavu o tom, čo by si ďalej chcel/a študovať alebo kde by si sa chcel/a zamestnať. Napíš úvahu na jednu A4 o tom, aké prekážky v naplnení svojich cieľov a túžob môže mať dnes. Porovnaj to s možnosťami a úskaliami, ktorým musela čeliť pamätnička a jej manželia v totalitnom režime.

3. Pamätníčkin manžel – Peter Karvaš patril v komunistickom Československu medzi zakázaných dramatikov. K jeho významným dielam patrí divadelná hra Polnočná omša.

Tvoja úloha:

Vypočuj si ju vo forme **rozhlasovej hry**. Prečo bolo toto dielo podľa teba zakázané?